

Ami van – ami volt

2009 augusztus 02. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot

„Mi történnék e világgal, / ha remény se volna már.”

Egerbe sokszor jártam fényképezni, de korábban soha nem kerestem fel a rác templomot és a parókiát sem, ahol 1778-ban született és ahol 15 éves koráig élt Mihailo Vitkovic, vagy ahogy a magyar irodalomtörténet tartja számon, Vitkovics Mihály. A két nyelven alkotó, egyidej?leg magyar és szerb író emlékezetét napjainkig jobbára az irodalomtörténészek tudós becsvágya tartotta fönn leginkább. Több disszertációt és tanulmányt írtak életér?l és munkásságáról, s a legutóbbi id?kig csöndes versengés is folyt személye és m?ve körül, hogy vajon a magyar vagy a szerb irodalom mondhatja-e inkább magáénak?! Szerepe pedig a kor magyar és szerb irodalmi életében egyaránt jelent?s, s még ha megnyilatkozásai olykor ellentmondók is, indítékai nem mindig egyértelm?ek és irodalmiak, jelenléte kora magyar és szerb irodalmi világának találkozásánál elévülhetetlen – írja róla az irodalomtörténész Vujucsics Sztoján.
Háza 1829-ben bekövetkezett haláláig kedvelt irodalmi szalon, találkahely volt, amelyet nemcsak magyar, hanem szerbiai és magyarországi szerb írók is gyakran fölkerestek. „Szemere és Horvát István leggyakrabban fordultak meg nála – írja Gyulai Pál –, Kazinczy, Kölcsey, Berzsenyi, Döbrentei, ha Pestre jöttek, nem maradhattak el Vitkovics vacsorájáról. Az egri jó bor mellett nemegyszer lepte meg ?ket az éj.”
Származása és neveltetése révén kétnyelv? volt. Hercegovinai ?sei vitéz harcosai voltak a török elleni küzdelmeknek; dédapja katonatisztként vett részt a török hódoltság felszámolásában, többek közt Eger fölszabadításában is. A háború befejeztével itt, Egerben telepedett le. Nagyapja s édesapja, Petar Vitkovic az egri görögkeleti parókia papja volt. Szerb neveltetésének köszönhet?en Vitkovics kétnyelv? íróként dolgozott, s személye olyan él? kapcsolat volt a magyar és a szerb kultúra közt, amilyenre a két nép történetében alig van példa.
E nemes és kiváló férfiú, ki „a múzsáknak és hivatásának odaadóan szentelte életét”, 1829. szeptember 9-én, ötvenegyedik évében vízibetegségben halt meg. Szül?háza ma múzeum.
Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló